

ROMÂNIA

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII
SECȚIA PENTRU PROCURORI

HOTĂRÂREA nr. 764

din 09 decembrie 2014

Prin Ordinul nr. 54/2014 al Inspectorului Șef al Inspecției Judiciare, la Parchetul de pe lângă Judecătoria Satu Mare a avut loc controlul tematic privind verificarea dosarelor penale în care au fost dispuse soluții de netrimitere în judecată, în anii 2013 și 2014, urmare a intervenirii prescripției răspunderii penale.

Analizând Raportul de control nr. 3988/IJ/1053/DIP/2014 al Inspecției judiciare, Secția pentru procurori reține următoarele:

Controlul vizează verificarea dosarelor penale în care au fost dispuse soluții de netrimitere în judecată, în anii 2013 și 2014, urmare a intervenirii prescripției răspunderii penale la Parchetul de pe lângă Judecătoria Satu Mare.

Controlul s-a desfășurat în perioada 20-24 octombrie 2014.

Având în vedere datele statistice, privind dosarele penale în care au fost dispuse soluții de netrimitere în judecată în anul 2013 și anul 2014, urmare a intervenirii prescripției răspunderii penale, se reține că, la Parchetul de pe lângă Judecătoria Satu Mare, situația dosarelor cu autori cunoscuți în care s-au adoptat soluții de netrimitere, reținându-se incidența dispozițiilor art. 10 lit. g vechiul Cod de procedură penală și, respectiv, art.16 lit. f Cod procedură penală referitoare la intervenirea prescripției răspunderii penale, în

perioada aferentă verificărilor, cuprinde un număr total de **39** de dosare penale, în referire la perioada anilor 2013-2014.

Cu privire la schema de personal, în perioada 01.01.2010 – 30.06.2013, la Parchetul de lângă Judecătoria Satu Mare, funcția de prim-procuror a fost ocupată de doamna procuror Rusu Ana.

Ulterior, în perioada 01.07.2013 – 01.07.2014 funcția de prim-procuror a fost ocupată, prin delegare, de domnul procuror Pop George Ion.

La data de 01.08.2014 a fost delegat în funcția de prim-procuror al Parchetului de pe lângă Judecătoria Satu Mare, pe o perioadă de 6 luni, domnul procuror Betea Florin Dorin.

Pe parcursul anului 2009, în cadrul Parchetului de pe lângă Judecătoria Satu Mare și-au desfășurat activitatea, în total, un număr de 11 procurori, însă doar 3 dintre aceștia au desfășurat activitate pe parcursul întregului an.

În anul 2010 și-au desfășurat activitatea în cadrul unității un număr de 9 procurori, dintre care doar 4 pe parcursul întregului an. De menționat că dintre aceștia, doi procurori stagieri (absolvenții INM) au beneficiat însă și de concediu de studii pentru susținerea examenului de definitivat. De altfel, unitatea a funcționat cu un număr de 3 procurori cu funcție de execuție (dintre care unul era prim procuror adjunct prin delegare) și un procuror cu funcție de conducere (prim-procuror).

Aproximativ aceeași situație a personalului s-a menținut și pe parcursul anilor următori 2011 și 2012

În cursul anului 2013 s-a reușit o relativă cristalizare a colectivului de procurori din cadrul Parchetului de pe lângă Judecătoria Satu Mare, care a funcționat cu un număr de 12 procurori, dintre care 9 procurori pe parcursul întregului an. Însă este de menționat că doar un singur procuror avea, la acel moment, o experiență de 4 ani, unul de 3 ani, iar prim-procurorul (delegat în funcție) avea 2 ani vechime în magistratură.

Cu privire la organizarea activității de urmărire penală și supraveghere la nivelul Parchetului de pe lângă Judecătoria Satu Mare, se constată că până la data de 01.08.2013 activitatea de supraveghere a urmăririi penale nu a fost repartizată pe sectoare de supraveghere, fiecare procuror având în supraveghere dosare aflate în lucru la toate

structurile Poliției și Poliției de frontieră. De precizat că procurorii exercitau concomitent și activitate judiciară.

Prin Ordinul prim-procurorului Parchetului de pe lângă Judecătoria Satu Mare nr.25/17.07.2013, începând cu data de 01.08.2013 activitatea de supraveghere a urmăririi penale a fost repartizată pe structuri de Poliție (servicii și birouri) tuturor procurorilor cu funcție de execuție, urmărindu-se pe de o parte echilibrarea volumului de activitate al procurorilor, iar pe de altă parte opțiunile acestora, raportate la specializarea lor pe un anumit domeniu de activitate. Acest ordin a fost modificat de mai multe ori, atât prin prisma noilor prevederi legislative cât și a fluctuației de personal, în vederea eficientizării activității unității.

Prin două ordine ale prim-procurorului, nr.42 din data de 23.09.2013 și nr.40 din data de 29.09.2013, s-a procedat la repartizarea punctuală în supraveghere a cauzelor aflate în lucru la Serviciul de Investigare a Fraudelor din cadrul IPJ Satu Mare către doi procurori cu experiență în scopul eficientizării activității de supraveghere.

Au existat mai multe analize realizate de conducerile parchetului vizat și cele ale parchetelor ierarhic superioare în privința acestor dosare penale și eventualele măsuri dispuse pentru soluționarea cauzelor până la împlinirea termenului de prescripție.

Mai multe lucrări au relevat preocuparea conducerii Parchetului de pe lângă Judecătoria Satu Mare și a parchetelor ierarhic superioare pentru soluționarea cauzelor până la împlinirea termenului de prescripție, atât sub forma unor informări cât și sub forma unor analize ale cauzelor aflate pe rol și în care s-au adoptat soluții de netrimitere în judecată, ca urmare a intervenirii prescripției răspunderii penale.

În scopul eficientizării activității, prim-procurorul Parchetului de pe lângă Judecătoria Satu Mare a emis, în perioada 2013 – 2014, mai multe ordine de redistribuire a cauzelor din mai multe motive obiective: fluctuația de personal, echilibrarea volumului de activitate, celeritate soluționării cauzelor.

În această perioadă Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Oradea a preluat o serie de cauze.

Prin dispoziția prim-procurorului Parchetului de pe lângă Tribunalul Satu Mare din data de 29.01.2013 s-a dispus preluarea a 4 cauze având ca obiect infracțiunea de denunțare calomnioasă.

Față de activitatea deficitară a organelor de poliție, în această perioadă, a fost dispusă o singură măsură împotriva unui lucrător, amendă în cuantum de 500 lei.

Verificarea cauzelor care au determinat soluționarea dosarelor penale după împlinirea termenului de prescripție a răspunderii penale a evidențiat existența unor motive de ordin obiectiv și subiectiv care au determinat prelungirea duratei procedurilor până la împlinirea termenului de prescripție a răspunderii penale.

Aceste cauze au fost următoarele:

1. formularea denunțului sau plângerii penale după împlinirea termenului de prescripție.
2. formularea denunțului sau plângerii penale foarte aproape de împlinirea termenului de prescripție a răspunderii penale.
3. gradul de ocupare a schemei de personal la parchet și organele de cercetare penală, fluctuațiile de personal și volumul de activitate al procurorilor.
4. redistribuirea succesivă a dosarelor în care procurorii exercitau supravegherea cercetărilor, ca urmare a fluctuației de personal înregistrat la nivelul schemelor de procurori.
5. sustragerea făptuitorilor/învinuților de la cercetări sau descoperirea autorilor după împlinirea termenului de prescripție al răspunderii penale.
6. identificarea autorilor infracțiunii după împlinirea termenului de prescripție sau neidentificarea unor autori/coautori (AN) până la împlinirea termenului de prescripție.
7. declinări și disjungeri succesive ale cauzelor.
8. lăsarea cauzelor în nelucrare de către organele de poliție coroborată, de cele mai multe ori, cu lipsa unei supravegheri eficiente a cercetărilor de către procuror.
9. prelungirea duratei procedurilor ca urmare a exercitării căilor de atac prev. de art. 278-278¹ vechiul Cod de procedură penală și, respectiv, art.339 – art.340 Cod procedură penală .

10. cauze în care soluția prev. de art. 10 lit. g din vechiul Cod procedură penală, a fost subsidiară celor prev. de art. 10 lit. a-e din vechiul Cod pr. pen.

11. modificări legislative intervenite cu efect privind reducerea limitelor de pedeapsă aplicabile cu referire la soluțiile penale emise după modificările recente ale codului penal.

Se relevă o cauzalitate unanimă a condiționărilor ce obiectivează ca sursă specifică, cauzele obiective indicate la criteriul 3, 4 și 11, respectiv: gradul de ocupare a schemei de personal la parchet, fluctuațiile de personal și volumul de activitate al procurorilor, redistribuirea succesivă a dosarelor în care procurorii exercitau supravegherea cercetărilor, ca urmare a fluctuației de personal înregistrat la nivelul schemelor de procurori, totodată și contextul modificărilor legislative cu efect de reducere a limitelor de pedeapsă aplicabile, în raportare la soluțiile penale care au fost dispuse după data de 1 februarie 2014.

În cadrul Parchetului de pe lângă Judecătoria Satu Mare se constată faptul că în perioada de referință 01.01.2013-31.12.2013 și 01.01.2014 – 20.10.2014 au fost soluționate 21, respectiv 18 dosare penale, **în total 39**, în considerarea aplicării dispoziției prescripției răspunderii penale.

Concluzionând, Secția pentru procurori reține că în urma verificărilor efectuate de către echipa de inspectori în perioada supusă controlului, Parchetul de pe lângă Judecătoria Satu Mare a adoptat soluții de netrimitere în judecată ca urmare a împlinirii termenului de prescripție a răspunderii penale într-un număr de 39 de dosare penale.

Motivele care au determinat prelungirea duratei procedurilor până la împlinirea termenului de prescripție au fost atât de ordin obiectiv cât și de ordin subiectiv. În cele mai multe dintre dosarele analizate, nesoluționarea cauzelor s-a datorat unui concurs al factorilor de natură obiectivă și a celor de natură subiectivă.

Cauzele identificate în urma controlului ca fiind determinante pentru prelungirea duratei procedurilor până la împlinirea termenului de prescripție au fost:

- formularea denunțului sau plângerii penale după împlinirea termenului de prescripție;
- formularea denunțului sau plângerii penale foarte aproape de împlinirea termenului de prescripție a răspunderii penale;

- gradul de ocupare a schemei de personal la parchet, fluctuațiile de personal și volumul de activitate al procurorilor;
- redistribuirea succesivă a dosarelor în care procurorii exercitau supravegherea cercetărilor, ca urmare a fluctuației de personal înregistrat la nivelul schemelor de procurori;
- sustragerea faptuitorilor/învinuiților de la cercetări sau descoperirea autorilor după împlinirea termenului de prescripție al răspunderii penale;
- identificarea autorilor infracțiunii după împlinirea termenului de prescripție sau neidentificarea unor autori/coautori (AN) până la împlinirea termenului de prescripție;
- declinări și disjungeri succesive ale cauzelor;
- lăsarea cauzelor în nelucrare de către organele de poliție coroborată, de cele mai multe ori, cu lipsa unei supravegheri eficiente a cercetărilor de către procuror;
- prelungirea duratei procedurilor ca urmare a exercitării căilor de atac prev. de art. 278-278¹ vechiul Cod de procedură penală și, respectiv, art.339 – art.340 Cod procedură penală;
- cauze în care soluția prev. de art. 10 lit. g din vechiul Cod procedură penală, a fost subsidiară celor prev. de art. 10 lit. a-e din vechiul Cod procedură penală;
- modificări legislative intervenite cu efect privind reducerea limitelor de pedeapsă aplicabile cu referire la soluțiile penale emise după modificările recente ale codului penal.

Verificarea dosarelor, în care procurorii din cadrul Parchetului de pe lângă Judecătoria Satu Mare au adoptat soluții de netrimitere în judecată ca urmare a împlinirii termenului de prescripție a răspunderii penale, a scos în evidență faptul că unul din motivele care au condus la o astfel de situație a fost acela al neexercitării unei supravegheri efective și eficiente a cercetărilor efectuate de către organele de poliție, în sensul întocmirii unor note de îndrumare a stabilirii unor termene de control, a sancționării judiciare și formulării unor sesizări, punctuale, către conducerea Inspectoratului Județean de Poliție Satu Mare în vederea luării măsurilor care se impuneau pentru soluționarea cu operativitate a cauzelor aflate în lucru.

Este cert că Parchetul de lângă Judecătoria Satu Mare s-a confruntat în perioada 2009 – 2013 cu o acută lipsă de personal, pe fondul unei fluctuații constante a acestuia,

atât la nivelul funcțiilor de conducere cât și la cele de execuție. Coroborat cu această situație este de menționat și lipsa de experiență profesională a procurorilor din cadrul unității. În acest context, au apărut disfuncționalitățile mai sus-menționate.

Conducerea Parchetului de pe lângă Judecătoria Satu Mare și conducerile parchetelor ierarhic superioare, s-au preocupat, în general, pentru soluționarea cauzelor până la împlinirea termenului de prescripție.

Secția pentru procurori reține că nu s-au formulat obiecțiuni și apreciază întemeiată inițiativa formulării unor propuneri către unitatea de parchet astfel:

1. Dispunerea de către conducerea Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Oradea și Parchetului de pe lângă Tribunalul Satu Mare a unor controale care să vizeze măsurile luate de procurorii de la Parchetul de lângă Judecătoria Satu Mare în vederea soluționării cauzelor în care se prefigurează împlinirea termenul de prescripție a răspunderii penale pentru infracțiunile cercetate, cu referire și la Ordinul nr.213 din 15.07.2014 privind organizarea și funcționarea sistemului informațional al Ministerului Public al procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Anexa 16;

2. În temeiul art.299 - 303 Cod procedură penală coroborat și cu Ordinul comun nr.12/C/2014 al procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și al Ministerului Afacerilor Interne, exercitarea de către procurori a unei supravegheri efective și eficiente a cercetărilor efectuate de către organele de poliție, în sensul întocmirii unor ordonanțe/note de îndrumare/dispoziții, acolo unde se impune, stabilirii unor termene de control și verificarea acestora, cât și formulării unor sesizări, punctuale, către conducerea IPJ Satu Mare în vederea luării măsurilor ce se impun pentru soluționarea cu operativitate a cauzelor mai vechi și în care se poate pune în discuție posibilitatea împlinirii termenului de prescripție a răspunderii penale;

3. Monitorizarea permanentă de către conducerea Parchetului de pe lângă Judecătoria Satu Mare a dosarelor în care, în raport de data săvârșirii faptei, se apropie împlinirea termenului de prescripție;

4. Monitorizarea de către conducerile Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Oradea și Parchetului de pe lângă Tribunalul Satu Mare a măsurile luate de către procurorii de la Parchetul de pe lângă Judecătoria Satu Mare pentru soluționarea cauzelor, astfel încât

să fie evitate situațiile în care se împlinește termenul de prescripție a răspunderii penale pentru infracțiunile cercetate.

Față de cele expuse, în temeiul dispozițiilor art. 41 lit. g) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin vot direct și secret, cu unanimitatea voturilor membrilor prezenți;

SECȚIA PENTRU PROCURORI A CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII

HOTĂRĂȘTE

Art.1 –Aprobă Raportul Inspecției Judiciare nr.3988/IJ/1053/DIP/2014, având ca obiect verificarea dosarelor penale în care au fost dispuse soluții de netrimitere în judecată, în anii 2013 și 2014, urmare a intervenirii prescripției răspunderii penale la Parchetul de pe lângă Judecătoria Satu Mare.

Art.2- Aprobă măsurile propuse în cuprinsul raportului astfel:

- Dispunerea de către conducerea Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Oradea și Parchetului de pe lângă Tribunalul Satu Mare a unor controale care să vizeze măsurile luate de procurorii de la Parchetul de lângă Judecătoria Satu Mare în vederea soluționării cauzelor în care se prefigurează împlinirea termenul de prescripție a răspunderii penale pentru infracțiunile cercetate, cu referire și la Ordinul nr.213 din 15.07.2014 privind organizarea și funcționarea sistemului informațional al Ministerului Public al procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Anexa 16;

- În temeiul art.299 - 303 Cod procedură penală coroborat și cu Ordinul comun nr.12/C/2014 al procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și al Ministerului Afacerilor Interne, exercitarea de către procurori a unei supravegheri efective și eficiente a cercetărilor efectuate de către organele de poliție, în sensul întocmirii unor ordonanțe/note de îndrumare/dispoziții, acolo unde se impune, stabilirii unor termene de control și verificarea acestora, cât și formulării unor sesizări, punctuale, către conducerea IPJ Satu Mare în vederea luării măsurilor ce se impun pentru

soluționarea cu operativitate a cauzelor mai vechi și în care se poate pune în discuție posibilitatea împlinirii termenului de prescripție a răspunderii penale;

- Monitorizarea permanentă de către conducerea Parchetului de pe lângă Judecătoria Satu Mare a dosarelor în care, în raport de data săvârșirii faptei, se apropie împlinirea termenului de prescripție;

- Monitorizarea de către conducerile Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Oradea și Parchetului de pe lângă Tribunalul Satu Mare a măsurilor luate de către procurorii de la Parchetul de pe lângă Judecătoria Satu Mare pentru soluționarea cauzelor, astfel încât să fie evitate situațiile în care se împlinește termenul de prescripție a răspunderii penale pentru infracțiunile cercetate.

Art.3 - Prezenta hotărâre se comunică Inspecției Judiciare, pentru luarea măsurilor ce se impun.

Data în București, la data de 09 decembrie 2014

Vicepreședinte,

Procuror Gheorghe MUSCALU

